

جمع و تفریق تقریبی با حذف یکان و دهگان

مثال: حاصل جمع و تفریق زیر را با حذف رقم یکان و دهگان به صورت تقریبی بنویسید.

$$\begin{array}{r} 354 \\ + 241 \\ \hline \end{array} \xrightarrow{\text{تقریب زدن}} \begin{array}{r} 300 \\ + 200 \\ \hline 500 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 738 \\ - 213 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 700 \\ - 200 \\ \hline 500 \end{array}$$

کار در کلاس

۱. درست یا نادرست بودن هر عبارت را مشخص کن.

الف) عدد ۱۲۹ به ۱۲۰ نزدیکتر است تا به ۱۳۰.

ب) عدد ۸۰۴ به ۸۰۰ نزدیکتر است تا به ۸۱۰.

پ) گسترده‌ی عدد ۴۸۲ به صورت $400 + 80 + 2$ نوشته می‌شود.

۲. حاصل جمع و تفریق زیر را به صورت تقریبی و با حذف رقم‌های یکان و دهگان بنویس.

$$\begin{array}{r} 926 \\ - 308 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 900 \\ - 300 \\ \hline 600 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 512 \\ + 119 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 600 \\ + 200 \\ \hline 800 \end{array}$$

۳. گسترده‌ی اعداد زیر را بنویس.

$$620 = 600 + 20$$

$$492 = 400 + 90 + 2$$

۴. حاصل جمع و تفریق‌های زیر را با توجه به جدول اعداد به دست بیاور.

۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰

$$\begin{array}{r} 108 \\ - 9 \\ \hline 99 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 89 \\ + 8 \\ \hline 97 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 104 \\ - 6 \\ \hline 98 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 87 \\ + 9 \\ \hline 96 \end{array}$$

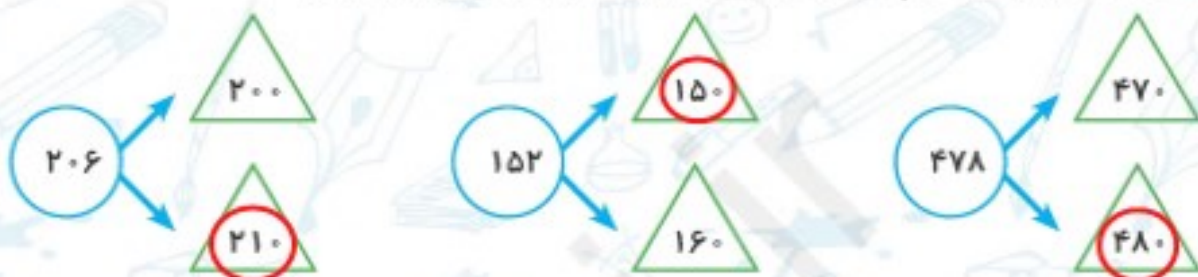
تمرین

۱. جاهای خالی را با عددهای مناسب پر کن.

الف) یک سکه ۱۰۰ ریالی و سه سکه ۵ ریالی، ..... ۱۱۵ ..... ریال، می‌شود.

ب) ۲۶۰ ریال را می‌توانیم با ..... ۲ ..... سکه ۱۰۰ ریالی و ..... ۶ ..... سکه ۱۰ ریالی عوض کنیم.

۲. عدد داخل دایره به کدام عدد داخل مثلث‌ها نزدیک‌تر است؟ آن را رنگ بزن.

۳. حاصل جمع و تفریق‌های زیر را به صورت تقریبی (با حذف رقم یکان) بنویس.

$$\begin{array}{r} 404 \rightarrow 400 \\ + 201 \rightarrow + 200 \\ \hline 600 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 824 \rightarrow 820 \\ - 302 \rightarrow - 300 \\ \hline 520 \end{array}$$

۴. با سکه‌های ۱۰۰ ریالی و ۵۰ ریالی به چند روش می‌توانی ۲۰۰ ریال درست کنی؟

۱۰۰	۵۰
۲	-
۱	۲
-	۴

$$100 + 100 = 200$$

$$50 + 50 + 50 + 50 = 200$$

$$100 + 50 + 50 = 200$$

۳ روش

۵. هر عدد را به صورت گسترده (باز شده) بنویس.

$$752 = 700 + 50 + 2$$

$$308 = 300 + 8$$

$$927 = 900 + 20 + 7$$

$$140 = 100 + 40$$

۶. درنا ۱۴۹ امتیاز از آموزگار خود در دی‌ماه گرفته است، اگر او در ماه بهمن ۸ امتیاز دیگر از آموزگار خود

بگیرد، روی هم چند امتیاز خواهد داشت؟

$$\begin{array}{r} 149 \\ + 8 \\ \hline 157 \end{array}$$

۱۵۷ امتیاز دارد.

۷. با کارت‌های عدد ۴، ۳ و ۷ چند عدد سه‌رقمی می‌توان نوشت که رقم دهگان آن‌ها با مجموع رقم‌های یکان و صدگان‌شان برابر باشد؟ (به روش حذف حالت‌های نامطلوب بنویس.)

۷۴۳ - ۷۳۴ - ۳۴۷ - ۳۷۴ - ۴۳۷ - ۴۷۳

۸. پس از رسم عقربه‌های ساعت سمت راست، زمانی را که این ساعت نشان می‌دهد زیر آن بنویس.

۱۰۴

۹. جدول اعداد را با توجه به الگوی نوشته شده در ستون‌ها ادامه بده و بنویس.

الگوی عددی جدول را توضیح بده. (در ستون‌ها و سطرها)

۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰
۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۴۰	۱۵۰	۱۶۰	۱۷۰	۱۸۰	۱۹۰	۲۰۰
۲۱۰	۲۲۰	۲۳۰	۲۴۰	۲۵۰	۲۶۰	۲۷۰	۲۸۰	۲۹۰	۳۰۰
۳۱۰	۳۲۰	۳۳۰	۳۴۰	۳۵۰	۳۶۰	۳۷۰	۳۸۰	۳۹۰	۴۰۰

در هر سطر از چپ به راست ۱۰ تا ۱۰ تا اضافه می‌شود.

در ستون از بالا به پایین ۱۰۰ تا ۱۰۰ تا اضافه می‌شود.

۱۰. اگر عدد ۳۸۹ را با خودش جمع کنیم، مقدار تقریبی حاصل آن با حذف رقم یکان و دهگان چند می‌شود؟

$389 \rightarrow 300$
 $+ 389 \rightarrow + 300$

۱۱. دانا ساعت ۸:۰۰ صبح از خانه بیرون رفت. مدرسه‌اش ساعت ۱۲:۳۰ ظهر تمام شد و نیم ساعت هم طول کشید که پیاده، از مدرسه به خانه برگردد. او چند ساعت در خانه توبه است؟

(۳) ۵ ساعت

(۲) ۴ ساعت و نیم

(۱) ۴ ساعت

(۵) ۶ ساعت

(۴) ۵ ساعت و نیم

مرور فصل

فرهنگ نوشتن

توضیح دهید که عددها در الگوی عددی زیر چگونه ادامه پیدا می کنند و شما عدد بعدی را چگونه می نویسید؟

۱۰۰ - ۲۰۰ - ۳۰۰ - ۴۰۰ - ۵۰۰ - ۶۰۰ - ۷۰۰ - ۸۰۰ - ۹۰۰

عدد ها به صورت ۱۰۰ تا ۱۰۰ تا زیاد می شوند.

تمرین

۱- مقدار پول را در هر قسمت به دست آورید.

۲- هر چرتکه چه عددی را نشان می دهد؟

۳- با ۳ کارت رقم ۲ و ۵ و ۷ تمام عددهای ۳ رقمی را بنویسید.

۲۵۷ - ۲۷۵ - ۵۲۷ - ۵۷۲ - ۷۲۵ - ۷۵۲

۴- با سه رقم ۴، ۷ و ۲ عدد سه رقمی بنویسید که رقم یکان آن از همه کمتر باشد. این مسئله چند جواب دارد؟
 $۲۷۴ - ۲۴۷ - ۷۴۲ - ۷۲۴ - ۴۲۷ - ۴۷۲$ جواب دارد.

۵- با سه رقم ۳، ۰ و ۶ عدد سه رقمی بنویسید که رقم یکانش ۶ باشد.

$$۶۰۳ - ۶۳۰ - ۳۰۶ - ۳۶۰$$

۶- زهرا ۹۵ امتیاز داشت. وقتی تکالیف ریاضی خود را به آموزگار نشان داد، ۸ امتیاز دیگر گرفت. حالا او چند امتیاز دارد؟

$$\begin{array}{r} ۹۵ \\ + ۸ \\ \hline ۱۰۳ \end{array}$$

۱۰۳ امتیاز دارد.

۷- عدد داخل مربع به کدام عدد نزدیک تر است؟ دایره‌ی مربوط به آن را رنگ کنید. در ردیف دوم، ابتدا عدد مناسب را در دایره‌ی خالی بنویسید.

۸- مانند نمونه هر عدد را به صورت باز شده بنویسید. (گسترده نویسی)

$$۲۳۱ = ۲۰۰ + ۳۰ + ۱$$

$$۴۷۱ = ۴۰۰ + ۷۰ + ۱$$

$$۵۹۳ = ۵۰۰ + ۹۰ + ۳$$

$$۷۸۰ = ۷۰۰ + ۸۰$$

$$۲۰۵ = ۲۰۰ + ۵$$

$$۷۰۹ = ۷۰۰ + ۹$$